

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobajo se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 A.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 14. aprila 1898.

Tečaj XXXII.

Naše zadnje ustavno leto.

Ustava daje državljanom pravico, da se po poslancih udeležujejo zakonodajstva; to se godi v državnih zborih. Ustava se dovoljuje od vladarja, da se ljudstvu z dobrimi, koristnimi zakoni laglje ugodi, kajti vsak sam ve najbolje, kje ga čevelj žuli. Ustava je torej za ljudstvo lahko pravi blagoslov. Ravno tako pa je zanj lahko največja nesreča; in kako to? Ustave niso vse jednake; prikrojijo se lahko tako, da dajejo vsem državljanom jednake pravice, ali tudi tako, da dovoljujejo jednemu ali drugemu narodu ali stanu več pravic, seveda v škodo in končno pogubo drugim. Ustavo izdeluje navadno kak minister, in vladar jo potrди. Če krvoločna svojati v državi že naprej na ministra upliva, da sestavi ustavo njej v korist, ali če je minister sam tak človekoljub, ki jednega pita, drugega pa davi, potem je oni del prebivalstva, ki je v ustavi prikrajan, drugemu delu nemilostno izročen in mora sčasoma poginiti.

Ustavo, kojo imamo sedaj v Avstriji, je leta 1861. v glavnih potezah naredil minister Schmerling, ki je bil nemški liberalac od pete do glave. Ni je naredil v prid vsem državljanom, ampak tako, da je le Nemcem, tovarnarjem in velikim trgovcem in s tem ob jednom židom in liberalcem v korist, v neizmerno škodo in končni pogin pa katoličanom, Slovanom in kmečkemu in maloobrtnškemu stanu. Bila je potrjena. Ta ustava je našim avstrijskim trinogom Nemcem in krvoločnikom židom dala zakonito pravico, stiskavati in žuliti svoje sodržavljanke; in

naj smo se katoličani, Slovani, kmetje in obrtniki skozi več ko 30 let vsled vneboupijočih krivic in krutih udarcev zvijali kakor črv na cesti, kadar se je nanj stopilo, brezusmiljeno so se nam posmehovali ter še huje pritisnili na nas, tako da padajo baš sedaj že zadnje kaplje naše krvi v njih podstavljene posode.

Ali stanje stiskanih je bilo že prehudo, predač je že sezala rakovina, in zatorej se je vkljub krivični ustavi po zadnjih državnozbornskih volitvah, ki so se bile vršile v zimi 1897, pri otvoritvi državnega zbora dne 27. sušca 1897 pokazala večina — na strani zastopnikov doslej stiskanega ljudstva; trpini so se združili, določili načelno skupne zahteve, po katerih bi v Avstriji naj začel pihati veter od druge strani, dali si sveto besedo ter mirnim a pogumnim srcem čakali postopanja vlade in svojih dosedanjih zatirateljev. V tej zvezi so Poljaki, Čehi s konservativnimi veleposestniki, Slovenci, Srbi, Rumuni in Nemci takozvane katoliške ljudske stranke; skratka, kar je doslej trpelo, to vidimo tukaj združeno. Vseh skupaj je 230, torej precej nad polovico (vseh posl. je 425), in kakor prvi tolažilni vzdihljaj po dolgi smrtni bolezni razlegal se je po Avstriji glas, da je nemškoliberalnega gospodstva in zatiranja konec.

Čakalo se je od dne do dne, da se staro nemškoliberalno ministerstvo umakne novemu, ki bi bilo z novo večino jednega duha in jednega srca, kajti to bi bilo neobhodno potrebno. Ministerstvo in večina zbornice morata biti složni, sicer delovanje ni mogoče;

zbornica ima na pr. ministerstvu dovoljevati denar za državne potrebe; če je ministerstvo liberalno, konservativna večina denarja ne dovoli, kajti ta hoče, da se denar v konservativnem smislu porablja itd. Tim laglje je uvideti, da je ministerstvo popolnoma zavisno od državnozbornske večine, če se pomisli, da ima le zakone izvrševati, ki jih zastopniki ljudstva s cesarjem ustvarjajo. Ali glejte! Ministerstvo ne le ni šlo, ampak trudilo se je na vse kriplje, večino razdreti in ustvariti večino sebi po godu, to je opetno nemškoliberalno. Ni se mu posrečilo. Poskusilo je srečo drugo, Gaučevo, a tudi to brezuspešno. Sedaj je že tretje na vrsti, ki meri svoje moči na slogi zatiranega ljudstva; piše se, da se je močno bati, da se temu posreči. Ta komedija traja sedaj ravno že jedno celo leto, in stane grozno denarja, in je najhuja krivica, ki se more goditi v ustavni državi. Dokler so bili na krmilu liberalni Nemci in židje, vladalo se je jadrno naprej; naših stokov in prošenj nikdo ni hotel slišati, naših solz nikdo videti; sedaj pa, ko bi se naj kmetu, malemu obrtniku, katoličanu, Slovanom gorje olajšalo, sedaj vladnega voza ni spraviti dalje.

In pomislimo, kaj je to leto, v katerem se ni storilo čisto nič, da še jedenkrat rečemo, čisto nič, denarja stalo, le zato, ker ministerstvo noče s sedanjo večino delovati! Zborovanja so bila od dne 27. sušca do 2. junija, od 23. septembra do 29. grudnia 1897 in od 21. sušca do 2. aprila 1898; vsak dan stane 6000 gld., to znaša 1,038,000 gld. Šlo je med tem 11 ministrov, kojih ima vsak, če je ministiral le jeden dan, po zakonu dne

Listek.

Podoba sv. Jožefa.

Hrvaški spisala Evgenija Šah.

(Konec.)

Pride do velike prodajalnice. Plaho vstopi, kjer je bilo mnogo ljudij pri kupovanju in pristopivši k človeku, o katerem je mislila, da je gospodar, ga ponižno poprosi, če bi hotel kupiti podobo, katero mu pokaže. No, bogati trgovec se zadere na njo z ono bahatostjo in brezobzirnostjo, katera se pogosto razodeva nasproti siromakom od brezčutnih imovitih ljudij: «Kaj bom s to podobo? Poberi se, mala! Morda si jo ukradla! Pojdi mi odtod!»

«Gospod,» izpregovori s tresočim se glasom deklica in vroče solze ji kanejo na lice, «gospod, moja mati so zelo bolni, pa nimam jim za kaj kupiti kruha, zato želim prodati to podobo, edino, kar imam.»

Neki mlad gospod, ki je v bližini stal, je videl, kako je deklica ponujala trgovcu podobo in slišal je besede trgovčeve in odgovor deklice. Pristopi k Zlatici in jej reče: «Ti praviš, da prodaš to podobo radi bolne matere — in jaz ti verujem — in ti jo bom odkupil. Koliko hočeš za njo?»

Zlatica pove ceno daleč pod vrednostjo. Gospod, ki je poznal umetnine, da veliko dušno toliko, na kolikor je on po priliki precenil vrednost podobe, dasiravno je bila že zatemnela in poškodovana. — Zlatico je to v srce ganilo in ni mogla besedice izpregovoriti. Ko prejme denar, poljubi gospodu roko in odide iz prodajalnice.

Komaj stori nekaj korakov, začuje, da nekdo za njo kliče: »Ej, mala, stoj!« Bil je to glas kupca njene podobe. Pride do nje. Zlatica postoji in pogleda tujca. »Čuješ, mala«, izpregovori on, »povej mi, kako ti je ime. Smiliš se mi; pa bi morda lahko kaj storil za tebe in za tvojo bolno mater. Čegava si!«

Zlatica pove svoje ime. Tujec osupne. Zlatica N. »Si-li morda v sorodu z nekim Pavlom N., pomorskim kapitanom?« — »Pavel N. so se pisali moj oče in so bili kapitan, pa so se ponesrečili v morskih valovih, potujoč v Indijo.«

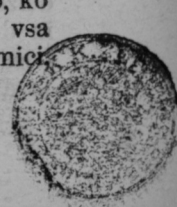
»Ti si torej Zlatica, hčerka mojega dragega prijatelja? Saj Pavel N., tvoj oče, še živi. Pred kratkim časom sva oba dospela iz Indije. Tvoj oče išče povsod tebe in tvojo mater, ali v onem mestu, kjer sta nekda bili, mu nihče ni znal kaj o vas povedati in zato že dvomi, bo vas li mogel najti! O Bog, kolika je to sreča zanj in za vaji!«

Bleda, ne da bi dihnila, je šepetala Zla-

tica: »Moj oče, da živijo, moj oče? Gospod, gospod, ne varajte me! Saj so se moj oče ponesrečili na morju!«

«Ladja se je sicer potopila in z njo vsi pomorščaki razun tvojega očeta in vsi potniki razun mene. Midva sva se borila z valovi, dokler naju voda ni vrgla na otok divjakov. Ujeli so naju, pa prizanesli so najinemu življenju, toda pridržali so naju kot sužnje, dokler naju ni rešil božji poslanec, neki misijonar, ki je o pravem času tje kaj dospel in divjakom prižgal luč krščanske vere. Jaz in tvoj oče se nisva več ločila ter sva, ko sva vsak svoje delo opravila v Indiji in to slučajno oba v istem mestu, odpotovala skupaj v Evropo. Sem sva pred kratkim srečno zdrava dospela, le tvoj oče preliha vroče solze za svojo ženo in hčerko. Išče vaju na vseh straneh, in ravno zjutraj sva došla v to mesto, ako bi vaju mogla kje zaslediti. Sedaj pa le hitro teci k svoji materi, da ji prineseš krepčilo, jaz grem med tem k tvojemu očetu, da mu prinesem radostno naznanilo». Zlatica mu naznani svoje revno stanovanje in šla sta vsak na svoj kraj.

Kakor da je imela lastavičine peruti, je hitela Zlatica k svoji mami, katera prestrašeno pogleda sicer toli mirno hčerko, ko vidi, kako je padla v sobo, kakor da je vsa iz sebe. In Zlatica vse pove ljubi mami.

22. julija 1868, št. 111 držav. zak. najmanj 4000 gld. pokojnine. Kdo pa povrne škodo, ki jo trpi ljudstvo še s tem, da se je vsled starih liberalnih zakonov zopet jedno leto neusmiljeno molzlo? In to dela vlada z najhladnejšo krvjo vpricho skrajne revščine kmečkega ljudstva in vkljub temu, da so obupni klici po najpotrebnejšem vsakdanjem kruhu od dne do dne glasnejši! Kaj naj k temu porečemo? Marsikdo naravnost trdi: Kaj tacega je pač le mogoče, kjer ni pravičnosti, kjer ni krščanstva.

Za naše vinogradnike.

(Govor poslanca J. Žičkarja v deželnem zboru dne 18. februarja 1898.)

»Visoka zbornica! Z ozirom na poročilo deželnega odbora stran 54. in 55. o njegovem delovanju si usojam najprej svoje začudenje izraziti nad tem, da se na prošnje 463 vinogradnikov za brezobrestna posojila iz brežiškega okraja v letu 1897. ni oziralo in so se prošnje vseh prošnikov odbile. Čudim se dalje opazki na strani 55. poročila deželnega odbora, da se je prošnikom iz okrajev Sevnica in Kozje posojevalo na oral le po 150 gl., med tem ko so prošniki iz drugih krajev prejeli kot brezobrestno posojilo po 250 gl. na oral. Ker ne najdem ne v poročilu deželnega odbora o njegovem delovanju, ne v poročilu vinorejskega odseka nikakega pojasnila, zakaj se je s prošniki iz teh imenovanih okrajev drugače ravnalo pri oddajanju brezobrestnih posojil, kakor s prošniki iz drugih okrajev dežele, prosim, da se mi stvar tukaj v visoki zbornici pojasni.

V obče moram reči, da dobivajo štajarski vinogradniki mnogo težje brezobrestna posojila za popravo svojih vinogradov, kakor vinogradniki po drugih deželah. Na Spodnjem Avstrijskem je predlagal leta 1897. znani poslanec Richter, naj dežela 150.000 gold. odloči v brezobrestno posojilo. Z ozirom na to, da je država za leto 1897. le 80.000 gl. obljubila v ta namen, se je sicer Richterjev predlog odklonil; vendar se je sklenilo, naj Spodnja Avstrija za brezobrestna posojila da znesek s 100.000 gld., ker je gotovo pričakovati, da bo tudi država dala enak znesek. Leta 1897. je bilo torej na Nižjem Avstrijskem 200.000 gl. odločenih za brezobrestna posojila.

Majhna in ubožna kranjska dežela je 1896. leta 285 vinogradnikom razdelila za brezobrestna posojila znesek 45.424 gld. in 1897. leta 337 vinogradnikom 55.550 gld. Polovico te svote je plačala dežela, polovico država. Razun tega je prejelo 1896. leta 59 ubogih vinogradnikov na Kranjskem 557 gld.

mati pa je pozabivši na glad in bolezen, poslušala in poslušala to čudežno pripovedovanje svoje ljubljence . . . Oh, saj je to donelo, kakor da je v prazni puščavi zapela rajska ptičica svojo čarobno pesmico, kakor da se je po smrtnem strahu oglasilo novo življenje, prelepo zadonel zvon, zvon vstajenja našega!

In minilo je morda pol ure, ko se naglo odprlo pokvarjena vrata revnega stanovanja in vstopi človek. Žar južnega solca mu je spremenil lice, triletna sužnost mu je na njem zapustila globoke sledove, trpljenje in bol sta mu pobelila lase in brado, ali njegovo ljubezno oko je bilo nespremenjeno. »Pavel, oče!« zadoni na enkrat v ubogi izbici, katera je postala v tem času za tri izkušana srca zemeljski raj, luč sreče in blaženosti.

Ko so se zavedli od prvih toli srečnih občutkov, pokaže oče podobo sv. Jožefa in reče: »Glejte jo, vzela sem s seboj to podobo, katero mi je povrnil moj prijatelj, ker je ta podoba bila ono čudežno sredstvo milosti božje, po katerem sem vaju, predragi moji, našel. In sedaj je naša prva in najsvetejša dolžnost, da se zahvalimo velikemu zaščitniku in dobrotniku našemu, sv. Jožefu!« In oče ter hčerka poklekmeta, tudi bolnica v postelji se vzravna in angelji božji so nesli k prestolu

podpore in 1897. leta 57 lastnikov vinogradov 600 gld. podpore. Polovico teh svot je darovala država. Na Štajarskem se najbrž še na to ne misli, da bi čisto ubogi vinogradniki mogli dobiti enako podporo.

Da bi se leta 1898. na Kranjskem mogle prav znatne svote kot brezobrestna posojila dajati, je letos deželni zbor kranjski sklenil, da si vzame kranjska dežela na posodo znesek 10.000 gld. Obresti tega izposojila ima plačevati tamošnji deželni kulturni fond. Ker je kranjski deželni zbor vlado prosil, naj mu za leto 1899. v ta namen podeli 50.000 gld., ker bi tudi dežela dala enak znesek, je iz tega razvidno, da se bo leta 1899. na Kranjskem znesek s 100.000 gld. razdelil v brezobrestna posojila.

Visoka zbornica! V celo enakih razmerah, v katerih se nahajajo vinogradniki na Kranjskem, so tudi v obilnem številu vinogradniki na Štajarskem. Sami so prerevni, nekateri čisto izsesani, in tako si sami ne morejo pomagati. Izdatnejšo pomoč morajo dobiti od kod drugod!

Koliko stori v tem obziru — saj je to vsem gospodom znano, Francoska, da se vinogradnikom pomore in koliko žrtvuje v ta namen tudi sosedna Ogerska! Naša državna polovica stori v tem obziru vse premalo. Razun tega imamo 2 državni postavi in sicer ono od 3. oktobra 1891, št. držav. zak. 150 in državno postavo od 28. marcija 1892 št. 61, kateri se morata spremeniti. Med tem, ko potrebujejo vinogradniki nujne podpore že takrat, ko se je trtna uš v vinogradu zasledila, imajo vsled prve izmed imenovanih postav pravico do podpore še potem, ko je vinograd pokončan in lastnik vinograda čisto ubožan. Ta določba se mora izpremeniti tako, da, kakor hitro se je v vinogradu našla trtna uš, ima vinogradnik tudi že pravico, zahtevati podporo. Posebno pa se mora postaviti iz leta 1892. spremeniti. Do zdaj sme država dati za brezobrestna posojila le toliko, kolikor da dežela. Država naj bi delila svoje podpore neodvisno od dežele. Dežele ne morejo — to vsakdo razumeva — toliko dajati, kakor država; vsaj ima država obilnejše dohodke. Radi tega se je predlagalo v zadnjem zasedanju državnega zbora, naj se te postave spremenijo; toda ti predlogi se niso mogli obravnavati zavoljo znanih dogodkov v državnem zboru. Zavoljo tega si dovoljujem, sledeče predlagati: »V ta namen, da se morejo deliti brezobrestna posojila vinogradnikom, naj se odloči deželni zbor s 50.000 gld. in se ima prositi visoka vlada, da enak znesek podeli iz državnih sredstev«.

Na dalje: »Visoka vlada se prosi, da

milosti gorečo zahvalno molitev treh presrečnih src. — —

V bogati, veliki hiši kapitana Pavla je dičila najlepšo sobo krasna podoba sv. Jožefa, katero je izdelal eden izmed najbolj izurjenih umetnikov. Vsak dan je tu molila rodbina litanije sv. Jožefa in vsako sredo je gorela prod podoba objubljenja luč v srebrni dragoceni svetilki. In bilo je sreče in božjega blagoslova v hiši, Zlatica pa je obiskovala reveže in bolnike, obdarjevala jih z usmiljeno roko in navajala jih k češčenju velikega zagovornika ljudij, sv. Jožefa.

Poslovenil Ciriljev.

Smešnice.

O pustu, ko je bilo mnogo parov oklicanih, sta dva pijančeka o zakonu tako modrovala: Bahukač: »Ali ti Pohorec znaš, kaj je zakon?« — Pohorec: »Da tenko po katekizmu ne prašaj. Pa drugače ti zamorem povedati. — Zakon je z medom namazan križ in kadar se med obliže, ostane samo križ!« Peter.

Oče: »Joško! Ali te ni sram, da si se v eni in isti reči že zdaj dvakrat lagal?« — Joško: »Ne zamerite, dragi oče, ali niste vi sami rekli, da tistemu se ne sme verjeti, ki se enkrat zlaže«.

ukrene potrebno, da se imenovani dve postavi od 3. oktobra 1891 in 28. marcija 1892 spremenita v tem smislu, da dobivajo vinogradniki takoj brezobrestna posojila, kakor hitro se v njihovih vinogradih zasledi trtna uš in ne šele potem, ko je vinograd že popolnoma uničen in da država deli brezobrestna posojila vinogradnikom brez ozira na visočino doneskov, katere deli dežela«.

Da ta predlog utemeljim, si usojam na drobno primerjati prispevke, katere deli Štajarska vinogradnikom v primeri s prispevki sosednih dežel. Te številke so jako zanimive, in si usojam jih naznaniti visoki zbornici. Na Štajarskem se je leta 1897. od dežele in države skupaj razdelilo na brezobrestnih posojilih 40.000 gld. Vinogradov je v naši deželi 34.000 hektarov, 12.000 hektarov je že okuženih. Po tem takem odpade na eden hektar brezobrestnega posojila, da se okuženi vinogradi prenovijo: 3 gld. 30 kr. — Na Spod. Avstrijskem sta leta 1897. država in dežela skupaj razdelili 189.000 gld. Vseh vinogradov je na Spodnjem Avstrijskem 39.000 hektarov — okuženih 17.000 hektarov. Poprek se je tam na 1 hektar vinograda dalo 11 gld. brezobrestnega posojila; — pri nas le 3 gl. 30 kr. Zdajšnji deželni zbor kranjski je v ta namen dovolil 33.000 gld. Vinogradov imajo na Kranjskem 11.000 hektarov — okuženih je 8000 hektarov, na jeden hektar pride brezobrestnega posojila 8 gld. 50 kr. — pri nas le 3 gld. 30 kr.

Nikar se torej ne čudite mojemu predlogu, da se vsaj 50.000 gld. dovoli v ta namen.

Kakor sem že rekel, ima deželni zbor samo iz brežiškega okraja iz 1897. leta 463 nerešenih prošenj za brezobrestna posojila, katera naj se vendarle ugodno rešijo in na stotine prošenj bo skoraj gotovo sledilo še leta 1898.

Ko bi se samo tem 463 prošnikom iz brežiškega okraja ugodilo in le tem dala brezobrestna posojila, bi se samo za te potrebovala svota za 115.750 gld. Nasvet, da se določi 50.000 gld. deželnih sredstev v ta namen, je torej prej prenizek, kakor previsok.

Prosim torej, da se sprejmejo ti-le predlogi:

I.) Visoka vlada se pozivlje, naj se postaviti z dne 3. oktobra 1891 št. 150 v tem smislu spremeni, da je vinogradnik takoj opravičen, zahtevati brezobrestno posojilo, kakor hitro se je zasledila trtna uš v njegovem vinogradu;

II.) Visoka vlada se pozivlje, da potrebno ukrene, naj se postaviti z dne 28. marcija l. 1892 št. 61 v tem smislu spremeni, da država, neodvisno od dežele vinogradnikom podeli brezobrestna posojila za prenovitev vinogradov, ki so okuženi od trtne uši;

III.) Kot brezobrestna posojila naj odloči deželni zbor za 1898. leto 50.000 gld. « —

Deželni glavar je vprašal zbornico, ali podpira te tri predloge ter izjavil, da se ne podpirajo. Deželni odbornik Franc grof Attems je nato odgovoril, da se leta 1897. prošnikom iz brežiškega okraja zato ni ustreglo, ker se je zadnja 4 leta v ta okraj največ brezobrestnih posojil podelilo. Tako je brežiški okraj največ dobil od tistih 100.000 gld., katere je ob svojem času štajarska hranilnica v ta namen podarila. Brežiški okraj je prejšnja leta sam več prejel, kakor vsi drugi okraji skupaj. Prihodnja leta se bo že deželni prispevek zopet zvikšal in pridejo zopet vinorejci iz brežiškega okraja na vrsto. — Poročevalec vinorejskega odseka, grof Stürgkh, se je tudi ustavljal predlogom poslanca Žičkarja. Torej obadva grofa: Attems in Stürgkh sta nasprotovala in cela zbornica — izvzemši slovenske poslance — je glasovala proti temu, da se pomaga zdatnejše našim vinogradnikom, ki se nahajajo v silno žalostnem stanju. Na brezobrestnih posojilih se bo torej leta 1898. razdelilo od dežele 30.000 gld. in od države 30.000 gld., skupaj torej samo le 60.000 gld.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se koncem tega meseca s svetlo cesarico odpeljejo v toplice Kissingen na južnem Nemškem. — Thunova vlada si na vso moč prizadeva, da bo državni zbor izvolil odsek, ki se bo pečal z novo jezikovno postavo in sploh z vsem jezikovnim vprašanjem.

Štajarsko. Deželno učiteljsko društvo se razdeli v nemško in slovensko društvo. Čisto prav! Slovenci pa moramo vedno in vedno tirjati, da se tudi deželni šolski svet v dva oddelka razdeli! Tudi g. Linhartar smo na slov. Štajarskem že do grla siti.

Koroško. Torej Schönerer je bil na velikonočni ponedeljek na Razpotju pri Celovcu na shodu. Prišlo ga je gledat in poslušat precej veliko celovških radovednežev, tudi mnogo nemških učiteljev. Slovencev pa orožniki niso pustili blizu. Tudi prav!

Kranjsko. Oni dan so se na shodu v Kamniku izrekli obrtniki za to, naj se v kratkem skliče vseslovenski obrtniški shod. Izvrstno! — V torek so v Ljubljani štrajkali zidarji kranjske stavbinske družbe, ker delavce preslabo plačuje. Nekoliko jim je potem plačo zvišala, nekaj pa odpustila, češ, saj je dovolj »kajharjev«.

Primorsko. Te praznike je bil v Trstu dunajski župan, dr. Lueger; nekega večera pa so mu socijalisti priredili mačkinjo godbo ter tako razgrajali, da jih je morala policija nekaj zapreti.

Hrvaško. V torek je zagrebški uradni list objavil banovo naredbo, s katero se preklicuje nagla sodba za razne okraje zagrebškega, modruško-reškega in likavskega komiteta. Za pisanko jim ban tega ni hotel storiti.

Ogersko. Svetli cesar so se v ponedeljek mudili v Budapešti. Bila je ukupna slovesna seja obeh državnih zbornic v spomin postav iz 48. leta. Nato so se vsi poslanci, razun Košutovcev, poklonili v gradu cesarju in kralju ter jim izročili udanostno pismo. Dan 11. aprila pa ostane za zmirom narodni praznik.

Vnanje države.

Rim. Sv. očeta Leona XIII. ne spoštujejo izredno samo krščanski vladarji, ampak tudi turški sultan, ki je oni dan podpisal postavo, vsled katere bode tudi on imel pri Vatikanu svojega poslanika.

Francosko. Občne volitve za poslansko zbornico bodo dne 8. in 22. maja. Daj Bog, da katoličani mnogo sedežev pridobijo! — Židovski pisatelj Zola pride dne 23. maja zopet pred porotnike; zdaj ga toži vojno sodišče.

Rusko. Rusija je na Kitajskem zasedla tudi pristanišče Kočan pri Arturju, ker je ondi prišlo do nemirov. — Car Nikolaj je črnogorskemu knezu podaril 30tisoč pušk-repetirk in 30milionov patron.

Bolgarsko. Vlada je ostro pismo poslala turški vladi, pa ne radi tega, ker Turek vedno več vojakov zbira ob bolgarski meji, ampak radi cerkvenih zadev v Macedoniji, kjer si pravoslavni Srbi od dne do dne prisvajajo večje cerkvene pravice.

Špansko. Kraljica Kristina je privolila, da se na Kubi ustavi bojevanje z ustaši ter sklene ž njimi do jeseni premirje; vendar pa bojaželnih ljudi v Madridu in po drugih mestih neprenehoma ljudstvo šuntajo in zahtevajo, naj Španska severoameriškim Zedinjenim državam napove vojsko, katero pa hočejo preprečiti papež in evropske velesile.

Amerika. Predsednik Zedinjenih držav Mak Kinley, je v ponedeljek izjavil v zbornici poslancev, da takoj do vojske s Špansko ne pride, vendar vlada ne more več trpeti nemirov na Kubi. — Na Kubi je v zadnjih

dveh letih, kar je ondi punt, umrlo za lakoto nad 200tisoč ljudi.

Afrika. Egiptovska in angleška armada vedno dalj prodirata v Sudanu. Oni dan je prišlo med to armado in derviši pod poveljstvom Mahmuda do krvavega boja. Mahmudova vojska je bila popolnoma razpršena; padlo je okoli 3000 dervišev, med temi več vplivnih emirjev ali poglavarjev.

Azija. Uradnike kitajskega vnanjega ministerstva nekdo toži pri kitajskem cesarju, ker so se dali podkupiti od Rusov, da so le-ti prej dobili pristanišče Artur v najem. Podkupljivost je bojda na Kitajskem močno v navadi.

Cerkvene zadeve.

Nabirajmo neprenehoma ude za družbo sv. Mohorja!

Običajni rok za nabiranje udov za Mohorjevo družbo je sicer že minul, vendar pa mislim, da nikakor ne sme nehati agitacija s 5. marcijem za omenjeno družbo.

Po mojem mnenju trajaj nabiranje udov neprenehoma, in sicer tako dolgo, da pridejo v sleherno slovensko hišo prekrošne knjige družbe sv. Mohorja.

Doslej se je vedno vršila nabiranje udov v zimskem času, v katerem imajo ubogi ljudje najmanj zaslužka, a največ izdatkov. Iz lastne skušnje vem, da so mi pravili ljudje, ko sem jih nagovarjal, naj pristopijo k družbi, da nikakor ne morejo; kajti treba je sebi in deci obleke in obuvala, še kruh se bo moral kupiti, a zaslužka ni, dočim bi bilo poleti možno, ko je več zaslužka in veliko manj stroškov.

Ali ne bi kazalo, ko bi se v vsaki župniji ustanovil odbor za nabiranje udov za družbo sv. Mohorja? Ali ne bi vsak ud mesečno lažje 10 kr. plačal, kakor najedenkrat jeden glđ?

Pričakujem, da bodo zato poklicani činitelji, kakor čast. duhovščina, učiteljstvo in dijaštvo, kaj več o nasvetovanem mislili ter potrebno ukrenili.

Narod potrebuje v sedanjih kritičnih časih zdrave in tečne duševne hrane, za katero skrbeti, je sveta dolžnost narodne inteligence.

Fr. H. Kokorički.

Postne pridige v Celovcu.

Pri pobožnosti sv. glave v župnijski cerkvi sv. Ilija v Celovcu je letos izborna pridigoval od dne 20. do 28. marcija izvrsten govornik, redemptorist č. o. A. Rössler. Obširna cerkev je bila vedno natlačeno polna ljudstva, ki je z zanimanjem poslušala besedo božjo. Čast govornik je pa tudi prav dobro pogodil svojo stvar. Neustrašeno je vihtel svoj ostri meč nad brezverstvom in nenravnostjo; upletal je jako umestno času in kraju primerne vzgledne iz človeškega življenja, in poslušalec bi se ne bil utrudil, če bi ga bil poslušal tudi cele ure. Ni mi namen podati cenjenim bralcem vsebine njegovih govorov, omenil pa bi le rad nekaj besedij iz predzadnje pridige, ki so zelo značilne za sedanji čas.

Govoreč in povdarjajoč, koliko se greši dandanes z narodno prenapetostjo in s tem škoduje lastnemu in tujim narodom, rekel je med drugim tudi sledeče: «Ne zadostuje k izveličanju, da se pri vsaki priliki bahaš s svojim nemštvom, češ: »Jaz sem Nemeč, jaz se ne bojim nikogar, le Nemeč je kaj vreden itd.«; ne, tvoje nemštvo ti ne bode pomagalo k izveličanju. Jaz sem tudi Nemeč in ponosen sem na svojo narodnost; toda jaz sem ob enem tudi katoličan, in le, ker sem katoličan, smem upati izveličanje. Da sem pa Nemeč, iz tega nikakor ne sledi, da moram zato sovražiti ljudi druge narodnosti. Kaj more kdo zato, da je rojen v tej ali oni deželi, da govori ta ali oni jezik? Vsak jezik je dar božji in zato se ne sme zaničevati. Vsakdo ima pravico veseliti se svojega materinega

jezika. Vprašam vas: Ali je bil Kristus Nemeč, ali so bili apostoli Nemci? Torej ne Nemeč, ampak Kristus me bode izveličal».

Tako je govoril mož, ki je trd Nemeč, mož, ki pa je poln katoliškega, pravičnega duha in ki se ravna po besedah sv. pisma: «Kar nočeš, da tebi drugi store, tega tudi ti njim ne stori». Te lepe besede govornikove naj si zapomnijo zlasti tisti Slovenci, ki vedno sanjarijo o blaženi nemščini in zaničujejo svoj materin jezik. Prej se bodeš izveličal, ako ostaneš veren Slovenec, kakor pa, če postaneš brezbožen nemškutar. Isti Bog je ravno tako vstvaril Slovence, kakor Nemce, in nikjer ni zapovedal, da se mora Slovenec poprej zapisati za Nemca, predno hoče priti v nebesa.

Omenjeno pobožnost sv. glave v tukajšnjem stolnem mestu so upeljali verni predniki sedanjih brezbožnih Celovčanov, ko je razsajala tukaj strašna kuga. V prejšnjih stoletjih je pač koroško ljudstvo bolj zaupalo v Boga, kakor dandanašnji. To pa velja o nemškem delu naše dežele; zakaj slovensko ljudstvo je, koder še ni preveč okuženo po nemškem duhu, še vedno verno in nadkričuje v tem oziru svoje sodeželane. Koroška nam pač daje najjasnejši vzgled, kako pogubonosne posledice ima ponemčevanje. Nikjer se ni tako pridno zatiral in ponemčeval slovenski trpin, kakor ravno na Koroškem. Vse moči so se uporabljale le v ta nekrščanski in barbarski namen, prvo in najpotrebnejše — sv. vera pa se je zanemarjala.

Znano nam je iz zgodovine, kako verno, pobožno in pravno je bilo koroško ljudstvo v prejšnjih stoletjih; to nam pričajo še dandanes mnogoštevilne cerkve in kapelice iz prejšnjih stoletij. In mislim, da ne sodim napačno, ako dodam besedam: «Naši predniki so bili zvesto udani Bogu» še trditev: «bili pa so tudi takrat še značajni in neomahljivi Slovenci». Torej z narodnostjo so prodali večinoma tudi svojo vero. Ali nam ne potrjujejo te resnice naši mnogoštevilni nemškutarji in odpadniki? To resnico naj si zapomnijo izdajice, ki vedno trobijo v tuji rog!

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Stolna cerkev v Mariboru 30 fl., Selnica 8 fl., dve dobrotnici 2 fl., Pameč 5 fl. 80 kr., č. g. Planinšek Jakob 1 fl., Dramlje 8 fl. 42 kr., Kebelj 25 fl., Vojnjak 40 fl., Negova 4 fl. 11 kr., Sv. Martin na Paki 5 fl. 10 kr., Širje 4 fl. 20 kr., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 8 fl. 50 kr., Sv. Peter pod Sv. gorami 7 fl. 50 kr.

Gospodarske stvari.

Najvažnija opravila v sadonosniku spomladi.

(Konec.)

Po deblih in močnejših vejah večjih mladik, zlasti pa starih dreves se naselijo mahovi in liščaji. V njih se skriva raznovrsten škodljiv mrčes, vrh tega zaprečajo izpuhtevanje drevesnih plinov v zrak in sprejemanje zraka v drevo. Zato so škodljivi in se morajo s strgačem ostrgati in strebiti z drevja. Kdor se za mahove in liščaje na sadnem drevju ne briga, ni skrben sadjerejec. Torej preč z njimi!

Na vejah, zlasti jablanovih, zapaziš včasih zelene grmiče. To je tičji lim, rastlina, katera se usede na veje in pije iz njih redilni sok. Zelo škodljiva je in se mora strebiti, kakor hitro se zasledi. Če sedi na kaki veji, odreži vejo z limom vred, če pa stoji na debeli veji, globoko izreži iz nje škodljivca in lepo zamaži rano.

Na mladikah vidiš večkrat v tauke bele nitke zamotane suke liste, kateri se zibljejo sem ter tja, ako vetrič pihlja. V teh listih se nahajajo mlade gosenice glogovega beline (metulja), katere so zelo požrešne. Ako jih na

odstraniš, objedle ti bodo pozneje vejice do golega.

Okoli eno- in dvoletnih vejic najdeš sem ter tja gosto položena in na vejice prilepljena drobna jajčica metulja preteničarja. Kakor hitro vejice ozelené, izlezejo iz jajčic gosenice in začno objedati mladike. Objedó ti jih popolnoma, če ne odrežeš vejic in ne uničiš škodljivcev.

Po deblih se nahajajo sem ter tja pege rujavih dlak, katere izgledajo, kakor da je kdo na tisto mesto prilepil kosček morske gobe ali pužve. Če pego preiščeš, našel boš pod dlakami kupček jajčic, katere je jeseni znesel in z dlako pokril metulj gobovec. Ko drevo ozeleni, izlezejo iz jajčic gosenice in gredo gor na mladike, katere popolnoma objedo. Takšne pege moraš torej ostrgati z debel in jih vreči v ogenj, da se ne zaplodé iz njih škodljive gosenice.

Med lepim svežim cvetjem jablanov, hrušek in kuten opazuješ mnogokrat rujave in suhe cvete, kateri se niso odprli, ampak ostali zaprti. V vsakem takšnem cvetu najdeš belega črvička, kateri je vse notranje dele cveta objedel. To je ličinka hroščeka cvetodéra. Takšne suhe cvete s črvički zbiraj in jih zažgi, da zateresh ličinke, sicer ti bodo hrošči prihodnje leto zopet zaplodili kvarljive črvičke.

Konečno le še nekaj o gnojenju sadnih dreves. Sicer je najbolje, sadno drevje jeseni gnojiti, če si pa takrat to zamudil, pognojiš lahko sadno drevje tudi spomladi.

Korenine se razpeljajo pod zemljo ravno tako daleč na okrog, kakor veje po zraku. Hrano iz zemlje srkajo največ unanje, najtanjše korenine. Ako hočeš torej drevesu z gnojilom koristiti, dati mu ga moraš na tisto mesto, kjer mu more služiti torej pod vso drevo, ne samo okoli debla. Gnojiš lahko z uležanim gnojem, s kompostno prstjo ali z gnojnico.

Če hočeš gnojiti z gnojem ali kompostom, zrahljaj najprej zemljo prav oprezno (da ne boš poškodoval korenin) pod drevesom tako daleč na okrog, kakor daleč segajo v zraku veje na široko. Zrahljano prst zmeči (zlučaj) na stran, v jamo pa navozi gnoja ali komposta in gnojilo enakomerno razdeli po jami. Ko si to storil, pokrij gnojilo s prstjo, katero si bil poprej zmetal na stran in jo gladko poravnaj. Če hočeš tod kmalu zopet travo imeti, natrosi po vrhu senenega droba, toda bolj je za drevo, če ostane nekaj časa prst rahlja in brez trave.

Priprosteje je gnojiti sadno drevje z gnojnico, kateri se prilije dvakrat toliko pre- stane vode. Okoli vsakega drevesa se naredi v krogu več ne preglobokih (samo do korenin segajočih) drag, katere se napolnijo z gnoj- nico. Ko je zemlja vodo popila, napolnijo se drage še dvakrat; potem pa se drage zasip- ljejo. Namestu krožnih drag naredi se tudi lahko pod drevesom več okroglih jam, ki se, kakor drage, trikrat napolnijo z gnojnico, potem pa zasujejo. Še eden način gnojenja z gnojnico omenim. Z železnim drogom (še bolje, za to narejenim svedrom naredi več lukenj, katere se tako dolgo polnijo z gnoj- nico, dokler zemlja vodo požira.

Zelo dobro je, če se v gnojnico natrosi pepela od drv (ne premoga); pepel od lesa ima namreč mnogo drevo hranilnih snovij in jako poviša moč gnojnice.

Sadno drevo, z gnojem ali kompostom dobro in prav pognojeno, preskrbljeno je s hrano za 4—6 let, z gnojnico pa se mora vsako drugo leto gnojiti.

Sejmi. Dne 16. aprila v Poličanah (za svinje), v Brežicah (za svinje), v Spielfeldu in Dobjem. Dne 18. aprila v Rogatcu, pri Kapelah, v Vojniku in pri Sv. Lenartu v Sl. gor. Dne 20. aprila na Vranskem, Malem Rodnem, v Imenem (za svinje) in Št. Ilju pod Turjakom. Dne 21. aprila na Bregu pri Ptujju (za svinje) in v Št. Petru pod Svet. gorami. Dne 22. aprila pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Slovensko urado- vanje.) Vsem se je dobro znano, kako so h koncu lanskega leta v državnem zboru na Dunaju divjali Schönerer in Wolf ter drugi nemški volkovi in kako so napadali Slovence in njih jezik. V vsakem pravem slovanskem rodoljubju je takrat morala vskipeti sveta jeza, če je čital o teh dogodkih.

Tudi nas Jareninčane je užalilo tako ravnanje naših sosedov. Pri jareninski občini se je do sedaj večinoma še nemški urado- valo. Toda ali naj bi še dalje poljubljali šibo sovražnikovo, še mu dalje hlapčevali in nemški uradovali, ko nas je tako zasramoval in nas manj vredne imenoval? Tega pa že ne! Vzbudila se je v naših občinskih odbor- nikih ljubezen do domačega jezika in h koncu preteklega leta so soglasno sklenili, da bo odslej pri naši občini edino slovenski jezik uradni jezik. Sklep se je naznanil pristojnim oblastvom in sedaj se pri občini vse piše v naši mili slovenščini.

To je bilo prav. Slava vam zato, vrli možje, ki ste krivičnim Nemcem pustili njih nemščino, pa ste materinščino našo, ki je do sedaj hlapčevala v občinski pisarni, po- stavili v njej za gospodinjo. Davek plačujemo ravno tako, kakor Nemci, pravice imamo tudi iste, torej naj pri nas slovenščina go- spoduje. V nemških občinah, četudi ob meji, nobenemu Nemcu v glavo ne pride, da bi kaj slovenski pisal, zakaj pa bi naj Slovenci tujko bolj ljubili nego svojo domačo govorico?

V naši župniji imamo 5 občin, od teh je Jarenina sedaj popolnoma čista, slovenska. Kaj pa nje sestre Pesnica, Kaniža, Vukovski dol in Polička vas? Vzbudite se tudi ve, po- ženite nehvaležno tujko čez prag in si izvo- lite domačinko t. j. jezik slovenski za gospo- dinjo v občinskih pisarnah. Možje odborniki sesterskih občin, vzdramate se in storite enak sklep, kakor ga je storila Jarenina, in poka- zali boste s tem, da spoštujete enako nam v Jarenini spomin svojih predragih mater, ki so vas v lepi naši slovenščini moliti, go- voriti in popevati učile!

Iz Ptujja. (Žalostne narodne raz- mere.) Ta čutila nam obdajajo srce, ko je minil spomin vstajenja Zveličarjevega: da bi že skoraj tudi nam napočil vstajenja dan! Hudo nas tlačí v grob jeklena roka vlade, naš narodni življenj zasmehuje in zatira na- silstvo nemškega nacionalizma. Nič manje, kakor 98% nas je Slovencev v ptujškem okraju, a vendar nam je dan mož za gla- varja, ki gori za velikonemške ideje, ter nas ovira na narodnem polju. Zato Slovenec tukaj nima nobenih pravic; v narodnem in dru- žabnem oziru bi se mu boljše godilo pod turško silo, kakor pod Schererjevo in Orni- govo pestjo.

Priredili smo po zimi v »Narodnem domu« koncert, hoteli se malo razveseljevati, najeli smo graško vojaško godbo. In obljubila se nam je. A mi se ne smemo več razve- seljevati, za nas so solze, veselje je nemška last. In res nam spodbije tukajšnja politična in mestna oblast graško vojaško godbo; od- povedala se nam je. Obrnemo se do vojaš- kega poveljnštva v Ljubljano, katero nam je rade volje zagotovilo prihod. Pa tudi to nam preprečita dotični oblasti, tudi ta se nam v zadnjem trenutku odpove.

Poročalo se je, da sta javni red in var- nost v nevarnosti, ako dospe godba in oblasti ne prevzameta nikake odgovornosti. Ako se torej raduje Slovenec, smatrajo to Nemci za izzivanje, ki utegne kaliti javni mir. V tej veliki zadregi se obrnemo brzojavno do vo- jaškega poveljnštva v Zagreb, od koder dojde pravočasno godba. Vtihotapili smo jo, sicer bi se nam bila tudi preprečila, ako bi se zvedelo za njo. In razveseljevali smo se; bilo je vse mirno in tiho in v najlepšem redu, živ dokaz, da ptujška poulična druhal molči in se vede dostojno, ako molčijo »veliki«.

Bilo je mesec pozneje; »veliki« niso mol-

čali in drhal je obhajala po Ptujju svoje divje orgije. Mestni svet je zaukazal obhajati pet- desetletnico revolucije zoper avstrijsko vlado. Čudno, da je kaj tacega mogoče v gnezdu, kjer biva c. kr. okrajni glavar. Pa ta sve- čanost je bila ob enem tudi pravcata revolu- cija zoper Slovence. Naši prusaki so raz- svetlili mesto, divja druhal je kričala, upila in orila po ulicah in kar besnela zoper nas, ker smo imeli toliko avstrijskega čuta, da se nismo na noben način udeleževali teh protivladnih demonstracij.

Proslavljala se je človeška prostost; profesor dr. Reiz jo ptujskim pouličnjakom s svojim govorom pod milim nebom kuje v zvezde, a med tem pa klestijo nemški »oli- kanci« po slovenskih glavah in pred Ros- manovo kavarno pretepaajo slovensko inte- ligenco. To so ti pojmi o pravi prostosti! Prostost je le nemška last, za Slovence je le kij, batina in bič. In javni red in varnost? Zato se ne briga v tej revolucionarni noči nobena oblast, saj ni nevarnosti, da bi bili izzivljani Nemci.

Sicer so iz Gradca g. Orniga krenili po nosu, pa kaj nam to pomaga? Ptujčani ga smatrajo za narodnega mučenika in mu čes- titajoč stiskajo roke, nam pa se bo še na- prej pela enaka pesem: Slovencu nobenih pravic, tudi nobene nedolžne veselice ne. Nemec pa sme uganjati Bismarkovo, proti- avstrijsko politiko. Pa napočil bo dan — ta nada nas ne sme varati — Schererja ne bo več, tudi Orniga ne in marsikaterega politič- nega nasprotnika tudi ne, a mi ptujski Slo- venci bodemo obhajali vstajenja dan!

Iz Kozjega. (Društveno.) Vrli »Slov. Gospodar!« Lani o božičnih praznikih sem ti podal malo sliko o delovanju našega 8 mesecev starega bralnega društva. Za veli- končne praznike ti pa ponudim že večjo podobo. Knjižnica že šteje danes nad 300 lepih knjig in 12 časnikov, med temi 7 iz- tisov »Slov. Gosp.« Da se je knjižnica zopet pomnožila, zahvaliti se imamo družbi svetega Cirila in Metoda ter sv. Mohorja, kateri sta nam velikodušno poslali do 50 knjig razno- vrstnega berila. Udje vedno bolj marljivo prebirajo bukve in časnike, tako da je društvo večkrat že v zadregi, ker nima dovolj čas- nikov in knjig. Ker udje ne morejo vedno v »čitalnici« sedeti in čitati, izposojujejo si na dom in ravno v izposojevanju obstoji vesel napredek našega društva.

Lani sem vam poročal, da si je od dne 25. julija do 16. decembra izposodilo 583 oseb čez 2200 knjig in časnikov. A od te dobe do novega leta t. j. v 14 dneh se je 102 osebama izposodilo 408 knjig in časnikov. Od novega leta do 1. aprila, torej v treh mesecih je pa narastlo število izposojevalcev na 942, in število izposojenega berila na 3768. Od svo- jega obstanka t. j. od dne 25. julija do dne 1. aprila je društvo izposodilo 1627 osebam 6376 knjig in časnikov.

Gospod urednik, kaj pravite tem šte- vilkam? Najbrž si mislite: bere se veliko, to je res, ali je pa tudi kaj koristi? Tudi v tej zadevi vas lahko zadovoljimo; kajti ljud- ska olika in omika se pri nas vidno razodeva, zlasti v kozjanski župniji, kjer ima društvo svoj sedež ali ognjišče. Pred dobrim letom je zahajalo v Kozje kakih 8 »Slov. Gosp.«, sedaj že do 30. Predlanskim je štela družba sv. Mohorja v naši fari 97 udov, lani 119, letos pa že 141 in vender ne šteje kozjanska župnija več nego 1765 duš. Če si poprašal prej kakega tudi boljšega kmeta, je li Slo- venec ali Nemec, odgovoril ti je: »Meni je vse eno,« ali »pri Nemcih sem Nemec, pri Slovencih pa Slovenec,« ali »jaz se ne upam nikomur zameriti.« Prašaj pa danes čisto navadnega kmetiča, to bi te debelo pogledal, češ, norčuješ se iz njega se iz njega bi ponosno pri- stavil: »Slovenska mati me je rodila, dojila, gojila, slovenske matere sem sin, jaz sem Slovenec!»

Tudi v politiki je naš kmet že dobro podkovan ter se zelo zanima za deželne in državnozbornske razprave. Poznam kmeta, ki

poprej ni ničesar čital, sedaj pa vsakokrat trikrat prebere «Slov. Gospod.», tako da ga lahko na pamet zna. Po nedeljah in praznikih je v čitalnici vedno premalo prostora, tako da se utegne porušiti čitalniški pod, ker je v gornjem nadstropju. Ostudna lažnivka t. j. «vahtarca» v Celju pa je pisala nekoč o našem društvu, da le dva brezposelna delavca zahajata v čitalnico. Fej in sram te bodi, lažnivi, dobro znani dopisnik nemške «vahtarce!» Vam pa preblagi podporniki, prijatelji in udje našega društva čast, hvala in zahvala in — vesela aleluja!

S Ptujškega polja. (Skrbimo ljudem za berilo!) Ljubi »Slov. Gospodar!« Ko sem služil pri vojaki, bil sem pri nekem imenitnem častniku »purš«. Moral sem spravljati oblačila in obutele in dobro se mi je godilo. Moj gospod je bil jako ljubeznivega srca in ker je videl, kako rad čitam, dal mi je vsak večer svoje časopise, naj bi jih prebiral tudi jaz. Začetkom mi je šlo prav rodo, ker sem se le malo privadil nemščini, ko sem delal tistih par šol. Ali da gospodarja ne žalim, čital sem vsak dan nekoliko in tako zvedel marsikaj, kako se godi po svetu. Tudi kuharica je dobivala vedno novice in če jaz nisem razumel, pa mi je še ona razlagala.

Čemu pripovedujem pa to? No, vidiš, ljubi moj prijatelj, to ravnanje mojega gospodarja se mi je prikupilo tako, da sem ga cenil vedno bolj in bolj, in nikdar ne bodem zabil, kako je prav tisti častnik zakrivil, da nisem ostal celo neveden ter se še naučil marsikaj. Ko sem pa postal sam svoj gospodar, mislil sem si: Dobre zglede treba je posnemati. Naročil sem si koj »Slov. Gospodarja« ter rekel v nedeljo večer družini: »Pridno opravljajte, potem dobite novice, da zvete tudi vi, kaj se godi po svetu«. Začuden so me gledali sprva, a zdaj kadar imamo nedeljo, hiti moja družina tako pridno z delom, da zve le prej ko prej, kaj so prinesle novice. Že pred večerjo vsedejo se krog peči in jeden jim čita na glas iz »Slov. Gospodarja« od konca do kraja. Ako česa ne razumejo, vprašajo mene in prav rad jim razložim. Zato sem pa tudi ponosen na svojo družino, ker ob nedeljah ne pohajkuje ter že prav dobro vé, kaj se pravi: narodnjak biti. In če pridejo danes tisti nesrečni socialisti med nas, dobro vem, moje družine ne dobé v svoje zanjke, kajti, poučil jo je že do dobra »Slov. Gospodar«.

Ne misli, ljubi prijatelj, da se hoče Luka danes prav pošteno bahati, — ne, želim le opozoriti in prositi vse čitatelje »Slov. Gosp.«, naj ga ne čitajo le sami, ampak naj se ravnajo po dobrem zgledu, kojega nam dajo naši nasprotniki Nemci. Kadar prečitamo novice, dajmo jih svojim hlapcem in deklam, slovenska gospoda pa kuharicam in deklam, storili bodemo s tem dobro delo za narodno stvar, a odvrčali tudi družino slabe tovaršije in nevednosti. Ali jo je dobro pogodil Vaš — Borov Luka?

Iz Smarij pri Jelšah. (Naša Velika noč.) Krasno vreme v velikonočnem tednu nam je pomagalo, da smo po polju in v vinogradih že precej veliko storili in tako popravili, kar smo v tistem tednu vsled hudega deževja zanemarjati morali. V zahvalo za to so se župljani tem rajši zbirali pri božjem grobu in na veliko soboto zvečer z navdušenjem prepevali veselo alelujo v veličastni od dveh tujih in treh domačih č. gg. duhovnikov spremljani procesiji.

Posebno lepo pisanko so nam vlč. g. dekan za te praznike pripravili. Veliki četrtek predpoldne so nam popolno prenovljena dva stranska oltarja v čast sv. križu in sv. Mihaela blagoslovili, o velikonočnih praznikih gledali smo dušne pastirje v novi mašni opravi in velikonočni ponedeljek so po slovenski sv. maši stopili na prižnico č. g. Jan. Vreže iz Maribora, da so nam razložili namen našega zemeljskega potovanja in nam pokazali, kako se naj držimo Kristusa, kako se naj vselej s hvaležnostjo oziramo na zna-

menje našega odrešenja, na novi križ visoko na zvoniku. Po službi božji podali smo se vsi pred cerkev, kjer so g. dekan blagoslovili novo prav močno bakreno streho in križ na zvoniku.

Velikonočno nedeljo se je veliko streljalo, žalibog, da ne povsod zadosti previdno. Kleinetovemu sinu v Stranjah je prst zdrobilo. —

Iz Celja. (Mokraški napad na Mohorsko družbo.) Mokraški listič »Svobodni glasovi«, ta pritepenec v slov. časnikarstvu, v katerem razklada nekaj ponesrečenih študentov svoje brezverske demokratske nazore, ki se tiska v nemški tiskarni »Celeja« in katerega izdaja slavni mokrač Rok, ta na tako čuden način skrpan spak zaganja se z nekim člankom v našo častito družbo sv. Mohorja tako samovestno, kakor bi upal s tem to družbo na mah v demokratsko družbo spreobrniti. Očita ji, da je preveč pobožna in potem razlaga in priporoča na dolgo in široko svoje od novodobnih brezverskih filozofov izposojene nazore, ki imajo namen, vero v Boga popolnoma zadušiti. V svoji navdušenosti pa ta listič čisto pozabi, da »oslovski glas ne gre v nebesa« in da se na besede pobčka, kateremu še visi zadaj kos platna, nikjer ne posluša — k večjim med sovrstniki. Svetujemo temu Nebodigatreba naj si ti dve resnici v prihodnje zapiše za ušesa, da jih ne bode pozabil.

Razne stvari.

Domače.

(Cesarjevo potrjenje.) Presvetli cesar so potrdili postavbo štajarskega deželnega zbora, vsled katere morajo imeti na Štajarskem vsi vozovi na državnih in okrajnih cestah po noči vsaj jedno luč.

(Imenovanje.) Davčni pristav, gosp. Josip Boc, imenovan je davčnim oficijalom pri c. kr. glavnih davkarji v Celju. Vrlemu narodnjaku čestitamo!

(Okrajni zastop kozjanski.) Oni ponedeljek je izvolila skupina veleposestnikov mesto umrlega dr. Lipolda Jožefa Črneliča, trgovca pri Sv. Petru pod Sv. gorami, udom okrajnega zastopa kozjanskega.

(Sv. misijon) se obhaja v Črešnjicah od dne 11.—15. aprila; v Vitanju od velikonočnega ponedeljka do bele nedelje. V drugi polovici tega meseca bode pa velik sv. misijon pri Sv. Jožefu pri Celju.

(«Obriti».) Kozjanski nem-škorčki so za Veliko noč bili vsi «obriti». «Brivec» je sicer imel z njimi veliko dela, dvoje britev se mu je celo skrhalo, vendar se mu je dobro posrečilo, četudi jim je tu pa tam prav globoko pod kožo pogledal, tem kosmatincem, ki dan za dnevom pod zastavo kozjanskega Wolfa drznejši postajajo.

(Bela zastava.) Če se bela zastava na kaki ječi za nekaj uric na strehi pokaže, se že rado po časnikih razglasi. Tudi v Šmarijah pri Jelšah so jo na cvetno nedeljo zjutraj razobesili, pa ni zginila zopet ne v nedeljo, ne celi veliki teden; še oni dan so jo mimogredoči z veseljem in ponosom gledali in bili prepričani, da ljudje tega kraja rajši obdelujejo polja in vinograde in bolj ljubijo prostost, kot «kašopihanje».

(Kozjanski «fajerberkarji».) so čudni ljudje. Na veliko soboto so se skoraj cel popoldan pripravljali na procesijo Kristusovega ustajenja. Ko je pa prišel večer, se je vršila po trgu veličastna procesija; a «fajerberkarjev» nisi videl nikjer. Menda jih je kar naenkrat noč pogoltnila.

(Krasna pisanka slovenskemu narodu!) Toli željno pričakovana knjiga «Rusko-slovenski slovar» in «Kratka slovnica ruskega jezika» je izšla ter se prodaja v razločno in lepo tiskanem izvodu, ki obsega 380 strani slovarja in 88 strani slovnice, le po 1 gld. 50 kr., trdo vezan pa

po 1 gld. 80 kr. Po pošti 10 kr. več. Knjiga se prodaja le proti gotovini ali povzetju v «Goriški tiskarni» A. Gabršček v Gorici. Slovensko-hrvaško razumništvo, duhovništvo, učiteljstvo, dijaštvo itd. sezi po knjigi, da tako razširimo pot jeziku, kateri govori nad sto milijonov Slovanov!

(Prve lastovke.) Piše se nam: Prve lastovke opazile so se letos v Celju na veliki petek. Saj tako krasno vreme, kakor je bilo letos v velikem tednu, moralo nam jih je pripeljati!

(Pekerska šola.) V Pekijskih zunaj Maribora so te dni zaprli šulvereinsko nemško ljudsko šolo, in g. nadučitelj Bezjak in g. podučitelj sta šla s trebuhom za kruhom. Naj se vsem nemškimi šolam tako zgodi ondi, kjer jih ni treba! Sicer pa slava pekerskim in lembaškim Slovincem do tega toli vrednega uspeha!

(Velikanska tatvina.) V noči dne 5. aprila je na Pragarskem zginilo 5 poštnih zavirkov, v katerih je bilo okoli 8000 gld. Ogerski poštni uradnik trdi, da jih izročil avstrijskemu, kar pa ta odločno zanika. Bržčas je denar kdo ukradel že v Budapešti. Z vsó zadevo se seveda še bavi sodnija.

(V Hajdinju pri Ptujju) so v torek v veličastnem sprevedu spremili k večnemu počitku č. g. Antona Drogza, vpokojenega kaplana, ki je na velikonočno nedeljo opoldne po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal v 60. letu svoje dobe. Kako priljubljen da je bil rajniki pri svojih duhovnih bratih, je pokazal dan njegovega pokopa, ko ga je spremljalo na pokopališče 23 gospodov duhovnikov iz domače in iz drugih dekanij. V prelepih, v srce segajočih besedah so mu preč. gosp. ptujski prošt govorili »zadnji pozdrav«. Gospod Anton, naš dvakratni dušni pastir, počivajte v miru! — Hvaležni Hajdinjčani.

(Grozno smolo) je imel pri občinskih volitvah na Teharjih Koštomaj Tinč. Upal je, da pride vsaj v odbor, če že ne za župana, a vse mu je spodletelo. Iz jeze čez to nezgodo začel se je pretepati, nasledek tega je kopa tožb, katere mu ne obetajo nič dobrega.

(Da se dvema gospodarjema) ne more ob enem služiti, prepričati se je moral Jurij Lemež, gostilničar v Celju. Odtegnil se je namreč iz raznih ne posebno tehtnih razlogov volitvi na Teharjih. Na to so pa njegovi slovenski gostje iz dovolj tehtnega razloga sklenili ogibati se njegove gostilne, kakor drugih nemških gnezd.

(S Krete domov.) Dne 13. aprila so odpotovali naši vojaki iz Kaneje na Kreti v domovino. Že zjutraj zgodaj se je zbralo lepo število mestnih prebivalcev na mestnem trgu, da se poslové od avstrijskih vojakov. Ob deveti uri se je zbralo vse ondotno vojaštvo, in kontreadmiral Hinke je imel daljši nagovor na častnike ostalih držav. Častnikom in vojakom avstrijskim je prebivalstvo podarilo veliko množino šopkov in vencev. Ob 3. uri so se vkrcali na ladijo »Aurore«. Spremljala jih je ladija »Dunaj«. V enem tednu pa bodo v Trstu.

(Spomenik v tujini.) Dne 6. decembra je v Sudi na Kreti umrl Karol Wagner od 87. pešpolka, rojen na Spodnji Polskavi. Njegovi tovariši so mu kupili pri Greinu v Gradcu nagrobni spomenik, visok blizu 3 metre. Spomenik je Grein te dni že odposlal na Kreto.

(Požar.) Dne 4. aprila ob 3. uri zjutraj je v Početrtku začelo goreti s slamo krito poslopje Eme Plevnikove. Zgorela je samo streha, ker so gasilci bili koj na mestu. Požarja je kriv posestničin brat, Valent Plevnik, viničar v Kostivnici, ki zdaj že svojo zlobnost premišljuje za ključem.

(Umor v ječi.) Dne 2. aprila so našli zjutraj v jetnišnici v Kozjem v svoji krvi ležečega, mrtvega jetnika. Mož, okoli 70 let star, iz Hrvaškega doma, je imel pet velikih ran na glavi. Umoril ga je, kakor se sumi in sodi njegov sojetnik — požigalec, iz strahu, da umorjeni ne bi izdal neke skrivnosti, ka-

tera bi utegnila morilecu hudo škodovati. Sevé da morilec taji svoje nečloveško dejanje. Umrjeni Hrvat je bil že velikokrat zaradi tatvine kaznovan, to je bil njegov poklic, ki ga je zvesto opravljajal do svojega 70. leta. Značilno pa žalostno pri tem umorjenem možu je tudi, da se je par dni poprej očitno branil opraviti velikonočno sv. spoved

(II. zvezek premišljevanj) o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve leta, spisal o. Vercruysse, je te dni v tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšel ter stane mehko vezan 1 fl. 50 kr., trdo vezan pa 2 fl., po pošti 10 kr. več. Ob enem se naznanja, da je I. zvezka teh krasnih premišljevanj še prav mnogo izvodov na prodajo po ravni isti ceni. Knjiga se dobi tudi v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

(Za naše ljudi!) Železniški minister je izdal odlok ki določuje, da se naj pri zgradbah železnic pred vsem porablja domači delavci ter da naj se pritisk tujih delavcev kolikor mogoče zabranjuje. Pri razpisu gradbenih del bode vlada to kot pogoj zahtevala od podjetnikov. Tudi zasebnim železniškim družbam se bo ta zahteva stavila kot pogoj za koncesijo.

(Voditelj) v bogoslovnih vedah, list samo za gg. duhovnike in bogoslovce, je pred prazniki izšel v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vsi za pravo omiko vneti gg. slovenski duhovniki in bogoslovci so ga močno veselili ter prav pridno pošiljajo naročnino. Vsebina I. zvezka je ta-le: «Voditelj» svojim bralcem. — V znamenju sv. križa. Spisal dr. I. Mlakar. — O nekaterih znova najdenih spomenikih, tičočih se sv. pisma. Spisal dr. Fr. Sedej. — Katero oblast ima cerkev in katero država v zakonskih stvareh? Spisal dr. M. Matek. — «Extra Ecclesiam nulla salus». Spisal dr. Aleš Ušeničnik. — Iz časov vernega razumnštva. Spisal dr. A. Medved. — Zakaj nov katekizem? Spisal dr. I. Krizanič. — Priprave za biblične katekeze. Spisal A. Kržič. — «Saj itak nič ne pomaga». Spisal dr. Jožef Pajek. — Raznoterosti. — Književne drobtinice. — Slostvo. —

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Franc Kocpek, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah, je postal provizor pri Sv. Križu nad Mariborom. Premeščena sta č. gg. kaplana: Viktor Weixler iz Selnice ob Dravi k Sv. Barbari v Halozah in Jožef Erker iz Griž pri Celju v Selnico ob Dravi.

Društvene.

(Odbor tiskovnega društva) za lavantinsko škofijo ima dne 15. aprila sejo. Vse p. n. gospode odbornike uljudno vabi predsednik.

(Razstava cerkvene obleke). Na proslavo papeževega in cesarjevega jubileja priredi družba vednega česčenja

razstavo cerkvene obleke, katera se bo v nedeljo dne 17. aprila 1898 ob 11. uri predpoldnem v bogoslovnici mariborski slovesno odprla in se zamore tri naslednje dni ogledati brezplačno. Družbino predst.

(Ceciljansko društvo) je prejelo v sušcu letnino od č. gospodov: I. pl. Pohl, Fr. Brgles st., P. Stefan, Fr. Brgles ml., Fr. Kocpek.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala č. g. Jakob Kavčič, gimnazijski profesor v Mariboru, 5 fl. in Neimenovan 4 fl. Bog plati! — Slovenci, prosimo, ne zabite te dijaške kuhinje!

(Katoliško delavsko društvo) v Mariboru priredi zvečer dne 24. aprila v veliki dvorani hotela »Stadt Wien« veliko slavnost v spomin biserne maše papeža Leona XIII. Ves vsopred bode veleznanimiv.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo, dne 17. aprila koncert, pri katerem sodeluje gospica Wolska, koncertna pevka z Dunaja ter tamburaški zbor celjskega Sokola. Gospica Wolska spremlja na glasovirju iz posebne naklonjenosti do društva gospa Debelakova. Pri tem koncertu nastopi prvič mešani zbor društva. Vspored obseza naslednje točke: 1) M. Hubad: Dve narodni pesmi, poje mešani zbor. 2) Tri pesmi, rusko, češko in slovensko, poje gospica Wolska. 3) F. Juvanec: Pastir, poje moški zbor; 4) a. Bolgarsko, slovaško, hrvaško in poljsko pesem poje gospica Wolska; 5) Tamburaški zbor Sokola; 6) Dve slov. in dve ruski pesmi poje gospica Wolska; 7) Dve narodni, proizvajajo mešani zbor. Začetek točno ob polu osmi uri zvečer. Ustopnina: Sedeži I. in II. vrste 1 gl. 50., III. do VI. vrste 1 gl., VII. do XII. vrste 80 kr., XIII. do XIX. vrste 60 kr. Sedeži na balkonu I. vrste 1 gl. Stojišče 30 kr., dijaške in garnizijske ustopnice 20 kr. Vstopnice prodaja Dragotin Hribar v Celju ter se dobe iste na dan koncerta od 7. ure zvečer tudi pri blagajni.

(Odbor ljutomerskega kolesarskega kluba) »Ptiči seliči«, naznanja društvenikom in kolesarjem, da se dobijo pri gospodu Vrščiču, trgovcu v Ljutomeru, vsi kolesni deli in za kolesarja potrebne reči. Omenjeni sprejema tudi naročila na nova kolesa.

(Konsumno društvo) se po prizadevanju vrlih rodoljubov ustanovi v Šoštanju. Tako je prav! Le na gospodarskem polju se ima pričakovati slovenski narod boljših časov.

(Družbe sv. Cirila in Metoda kava) je izšla. Zaklopnice v narodnih barvah po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ kg vsebine in ovitkom je napis: »Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.« Varstvena znamka je podoba sv. Cirila in Metoda. Blago je iz najboljših cikorijske. Cene na drobno in debelo

so iste kakor vsaki drugi do sedaj rabljivi kavi. Založnik te kave je Ivan Jebačin, trgovec v Ljubljani, Valvazorjev trg. — Rojakinje in rojaki! Sezite po tej domači kavi, razširjajte ž njo slovensko ime in podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda! — Osobito priporočamo našim častitim ženskim podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda, naj v svoji obče priznani vnemi za narodovo korist delujejo v to, da bode leto obsorej rabila slehrna slovenska gospodinja le to domačo kavo.

Iz drugih krajev.

(Nemški listi v »rajhu«) že tudi pišejo proti Schönererjancem in obžalujejo govor v Bodenbachu. Nemškim poslancem priporočajo sporazumljenje z avstrijsko vlado, ker s tem lahko doseže nemštvo večje uspehe, kakor z najboljšimi narodnostnimi idejami Wolfa in Schönererja. Zunaj v »rajhu« pač dobro vedo, da še naša pšenica zanje ni dozorela.

(Železnica Trebnje-Mokronog), na Kranjskem. Železniški minister je na podlagi dne 17. januarja izvršenega pregleda železniške črte nameravane od Trebnjega čez Mokronog v Trzišče s samotež-tirom do Št. Janža potrdil, da se smejo na tej odobreni podlagi nadaljevati vse priprave za ta železnični načrt.

(Podoba Matere božje. Iz ruskega mesta Kurska se poroča: Dne 20. marca se je razletela v znamenjskem samostanu bomba. Neznani mož jo je bil položil pod okvir čudežne podobe znamenjske Matere božje. Bomba je razbila železni okvir, stopnice, svečnike, okna in vrata. V steni se je pokazala razpoka. Podoba Matere božje pa je ostala nepoškodovana.

(Lakota in kuga v Arabiji.) V Carigradu je bil italijanski poslanik Pansa v audienciji pri sultanu ter mu razložil žalostne odnošaje, kakor so nastali isti po gromadenju romarjev v Meki in Medini. Siromaštvo in glad povzročata nevarnost, da nastane kuga. Slika o žalostnih odnošajih v Arabiji je napravila globok utis na sultana, ki je odredil takoj, naj se pod njegovim predsedništvom sestavi odbor za podeljevanje podbor. Ta odbor prične s pošiljanjem velikih množin žita in družih živil v Meko.

Loterijne številke.

Trst 9. aprila 1898: 16, 40, 83, 27, 85
Linc » » » 68, 65, 49, 16, 11

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gl. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gl. 65 kr. — najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. — Vzorce obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Izjava!

Jaz podpisani Janko Erjavec, notarski uradnik v Ljutomeru, potrdim s tem, da sem dne 26. februarja 1898 v pisarni g. notarja Šlamberger-ja, brez vzroka in z neresničnimi trditvami žalil čast. g. dra. Franc Rosina, odvetnika v Ljutomeru. Obžalujem to žalitev in obljubim, da ne bodem v bodoče niti v pisarni, niti izven pisarne napadal čast. g. dra. Rosina, ter dovolim, da se ta izjava z mojim podpisom priobči v »Slov. Gospodarju«.

Ljutomer, dne 13. aprila 1898.

Janko Erjavec.

Orglavec

40 let star, v samskem stanu, ob ednem izučeni mizar, izdeluje fine cerkvene oprave (stole itd.), v umni čebelarji popolnoma izurjen, in poštenega vedenja, želi pri kaki srednji fari orglarsko in mežnarsko službo nastopiti. 1-2

Službo organista in cerkovnika

želi nastopiti na kaki manjši župniji takoj ali 1. majnika mlad, pošten, vsakega dela vajen človek z dobrimi spričevali. Več pove upravn. lista. 3-3

Romarji

kateri želijo peš iti na božjo pot k Materi Božji na Klavžetu na Benečanskem, morajo biti dne 13. maja v Petrovčah pri Celju za odhod pripravljene. Kdor pa se želi po železnici peljati, naj se pelje iz Maribora dne 16. maja z meščancem do Nabrezine-Gorice. Od tod grede vsi romarji peš do Svete Krv. Potrebno bomo 12 dnij. Če se jih zadostno število oglasi, bomo prosili za znižanje voznine. Oglasijo se naj ustmeno ali pismeno pri meni do dne 23. aprila. Franc Krepek, trgovec rožnih vencev v Mariboru, Koroška cesta št. 100.

Proda se

majhno gospodarstvo z zidano hišo, z 2 oraloma posestva (travniki, njiva in gozd) za 550 gold. Več pove upravnštvo tega lista. 4-4

Vinograd

v dobrem stanju, lepa lega pri Sv. Urbanu pri Mariboru, 4 orale vinograda, 1 oral lesa in mal sadunosnik, z lepim poslopjem za letovišče sposobnim, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Več se izve pri upravnštvu »Slov. Gosp.« 12

Nova hiša,

v dobrem stanu, prav prostorna, od nekdanj dobro obiskovana, se da prostovoljno po najnižji ceni v najem, ali je oziroma tudi na prodaj. Pri hiši je obrt za trgovino z mešanim blagom, gostilna za točenje vina, piva, jabolčnice in tudi žganja vsake vrste na najdrobnejše. Ledenica je polna ledu. Nadalje: c. kr. prodaja duhana in kolekov, nabiralnica in oddaja pisem. Hiša z gospodarskim poslopjem in precej velikim zemljiščem poleg hiše, stoji ravno pri farni cerkvi tik glavne velike ceste 20 minut oddaljena od kolo-dvora.

Več o tem pove lastnik Martin Javornik pri Sv. Vidu, pošta Šmarje pri Jelšah. 3-3

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 108

Za vinogradnike zelo koristna je knjžica: 17-2

Peronospora

ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezniki ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju Anton Kosl-ju, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštnino vred.) Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Trgovinsko posestvo.

Posestvo v živahnem kraju, kjer je bila mnogo let sem velika trgovina z lesom s prav dobrim uspehom, se po ugodnih pogojih prodaja. Strokovno znanje ni potrebno. Naslov se izve pri upravnštvu tega lista. 2-2

ZAHVALA.

Bog povrni vsem, ki so našega rajnega brata, oziroma strica, čast. gospoda

Antona Drozg,

vpokojenega kaplana v Hajdinju,

spremlili k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče.

Posebno zahvalo izrekamo preč. gosp. ptujskemu proštu za mašo za dušnico, za zadnji pozdrav in za drugo veliko požrtvovalnost, tudi domačemu veleč. gosp. župniku in vsej častiti duhovščini za pomoč in za tako mnogobrojno častno spremstvo, gg. učiteljem za krasne žalostinke pred hišo in na grobu, vsem sorodnikom, domačim in sosednim faranom in nežni šolski mladini za tako obilno udeležbo.

V Hajdinju, dne 12. aprila 1898.

Žalujoča rodbina Drozgova.

Zahvala in priporočilo.

Prečastiti duhovščini, g. učiteljem, p. n. pisarnam, slav. občinam, slav. krajnim šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem g. trgovcem in slav. občinstvu, izrekam povodom preselitve svoje trgovine za do sedaj podeljeno zaupno mi naklonjenost največjo zahvalo, ter si ob enem dovoljujem naznanjati, da sem z današnjim, to je od 15. t. m. radi znanih Vam zaprek iz gosp. Reicher-jeve hiše zraven pošte, svojo trgovino v

Dr. Ploj-evo hišo

zraven okrajnega glavarstva ali nemške hranilnice

premestil ter prosim zgoraj navedene čast. odjemalce za daljno mi naklonjenost in mnogobrojni obisk, ob kateri priliki še povdarjam, da sem enako trgovino mnogo razširil in popolnoma dobro sortiral, ter hočem vsakomur točno z dobrim blagom in po možno nizki ceni postreči.

Priporočam se z vsem spoštovanjem

J. N. Peteršič,
Ptuj.

1-3

Karol Tratnik, 6-12
izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za naročila vsakovrstnih cerkvenih izdelkov, kakor vsakovrstne monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, križe itd.

Staro cerkveno orodje dobro popravljam, pozlatim in posebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke jamčim.

Svoji k svojim!

„Narodne pesmi“
I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.
Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, koroške ulice 5.

PRISTEN

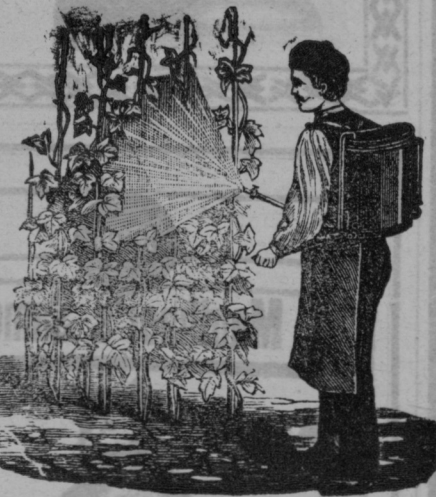
Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsobina 500 gramov.

Kathreiner.
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih.
Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupevalci le take izvirne zavoje.

Služba organista in meznarja
se odda I. majnika pri sv. Marjeti poleg Rimskih toplic. Neoznanjen ima prednost, posebno še, ako je rokodelec. 2-2
Službo cerkovnika
i šte krepak, priletan človek, z dobrimi spričevali šolskih sester. Več pover upravnistvo lista. 2-2

Naznanilo.
Takoj prodati želim svoje posestvo, ki meri 30 oralo, s sekirjo vred. Na posestvu, ki leži v hajniški občini, pol ure od Ptuj, se nahajata dva zidana hrana in gospodarsko poslopje. Proda se posestvo pod silno ugodnimi pogoji, ki se izvejo pri lastniku samem.
Marko Horvat. 1-2

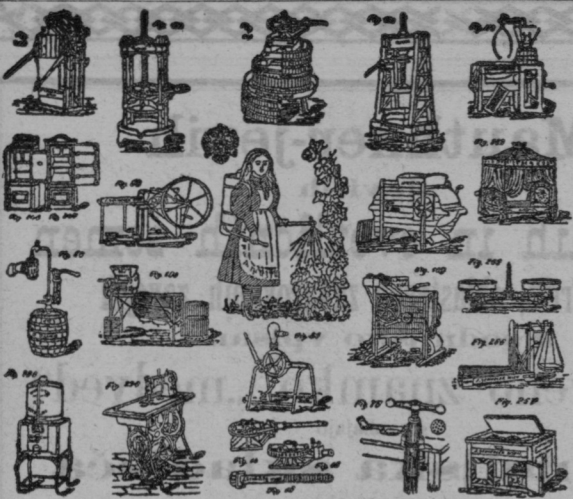
Znano izvrstno Ljutomerske škropilnice

proti peronospori
izvolijo se naročiti naravnost pri
A. Huber-ju v Ljutomeru.

Cena za eden komad:
s kupreno puto gld. 13.—
s leseno puto " 9.—
Poštnina za kupreno puto 30 kr.

Te škropilnice se lahko rabijo tudi za škropljenje dreves, če se natakne daljša cev.

Vsako leto večja raba in mnogi dopisi, priznanstva dobrega delovanja, dokazujejo izvrstno rabljivost više imenovanih škropilnic. 2-3

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 2-18
lastnik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Priporočam svoje doma izdelane, 4½ kilo težke, bakrene

vakuum

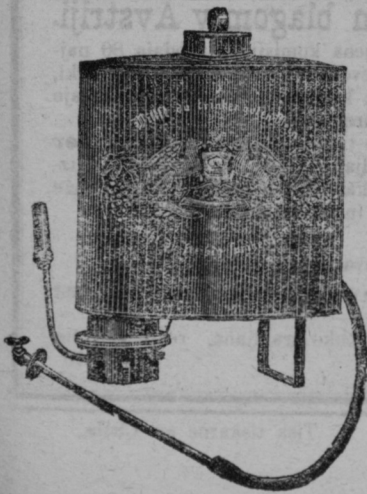
peronospora - brizgalnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 2000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6, v MARIBORU.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

7-45

Svoji k svojim!
Anton P. Kolenc,
 trgovec v Celji
 v „Narodnem domu“
 in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega
špecerijskega blaga
 po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino.

Z velespoštovanjem 7-52
Anton P. Kolenc.

Dve mizi
 iz trdega lesa in predalnik s 60 predali, na novo in čedno razdeljen, in druga priprava za prodajalnice se prostovoljno proda v hiši g. Solaka, pri Sv. Ropertu v Slov. gor. 3-3

Jajca za valjenje

pristinih brahma-kokošij komad po 15 kr., holandsk, črnih, z velikimi belimi čopi, komad po 25 kr., pristinih štajarskih kokošij komad po 10 kr., srebrnih paduvank komad po 30 kr., langhans komad po 30 kr., puranov komad po 30 kr., srebrnih wyandottes komad po 30 kr., italijank komad po 30 kr., pritlikovk komad po 30 kr., košinšink komad po 25 kr., sedmograških golovratk komad po 20 kr., dorking komad po 25 kr., jokohamk komad po 50 kr., endemskih orjaških gosij komad po 1 gld., pekinških rac komad po 20 kr., velikih štajarskih rac komad po 20 kr.

Razpošiljam jajca za valjenje živalij čistega plemena, ki so že bile večkrat odlikovane in dajem jamstvo za čistost in pristnost plemen.

Maks Pauly, Köflach (Štajarsko)

Živinska sejma
 pri Sv. Juriji v Slov. goricah,
 preložena na
dne 22. aprila in 12. avgusta,
 se na novo objavljata, ker je ta preložba, bodi-si po časnikih, oznanilih ali drugih poročilih dosehdob bila tako slabo razglašena, da tudi večina domačinov od teh sejmov ničesar vedela ni.

Slavno občinstvo iz bližine in daljave se torej uljudno prosi, da v tem podvzetju tukajšno občino, ki je imela, da je dospela do privolitve teh sejmov, svoje dni veliko truda in stroškov, na ta način gmotno podpira, da pride kupovat lepih krav in volov v ta na živini bogati kraj, ali da živino v obilnem številu semkaj tudi iz svojih krajev prižene.

Pri prvem bližnjem sejmu, ki bode 22. aprila t. j. na dan pred Jurijevim se ne bode nobena štantnina tirjala.

Juri Kraner, župan.
Jožef Caf, Jožef Rop, Šimon Švajker,
 občinski svetovalci.

Thierry's Balsam
 ICH DIEN

Jedino pristen
BALZAM
 (Tinctura balsamica)

dobavlja na debelo in na drobno samo oblastveno koncesionirana in trgovinsko-sodno protokolirana

tovarna balzama
 lekarnarja
A. Thierry-ja
 v Pregradi pri Rogatcu.

Pristen samo s to trgov. sodno registr. zeleno varstveno znamko

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zakonitim varstvom vzorcev.

Najstarejše, najpreizkušenejše, najcenejše in najreelnejše ljudsko domače zdravilo za prsne in pljučne boli, kašelj, izmččke, krč v želodcu, manjkanje slasti, slab okus, slabo dišečo sapo, kolcanje, zgago, vetrove, zaprtost telesa itd., za notranjo in vnanjo porabo proti zobobolu, gnitju v ustih, ozeblini, opeklinami itd.

Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom:
 Tovarna balzama lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Cena franko za vsako poštno postajo Avstro-Ogerske je z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnih stekl. 4 krone, 60 30 13 kron.

V Bosno in Hercegovino 30 novč. več.

Ponarejalce in posnemalce, kakor tudi prodajalce takih falsifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal sodnim potom.

Jedino pristno
Centifolijsko mazilo
 (balzamsko mazilo iz rože centifolija).

Lekarna „angelja varuha“
A. Thierry-ja
 v Pregradi.

Najkrepkeje vlačno mazilo sedanjosti. Velike antisepitične vrednosti. Posebno vnetjinasprotnega učinka. Pri vseh se tako starih vnanjih bolih, škodah in ranah gotov vseh, — vsaj najmanj zboljšanje in olajšanje bolečin prouzojoče.

Manj nego dve škatlicici ne razpošiljati; razpošilja se jedino le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska. Cena s poštino, voznim listom in zabojem itd. za 2 lončka 3 krone 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neučinkovitih ponarejanj in prošim natanko na to paziti, da je na vsakem lončku vžgana zgornja varstvena marka in firma „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“.

Vsak lonček mora biti zavit v navoilo za uporabo, katero ima to varstveno znamko. Ponarejalce in posnemalce mojega jedino pristnega centifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalce falsifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom:
 Lekarna „angelja varuha“ in tovarna balzama A. Thierry v Pregradi pri 4-25 Rogatcu.

Razpošilja se brezizjemno le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,
 dalje
novoiznajdene, brzostrelne in varnostne možnarje

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);
najboljše in najnovejše kmetijske stroje;
 vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna
Pehani, Lorber in dr.
 v Žalcu pri Celji. 2

1898

Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.
Saatweite: 20-25 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.
Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Mauthner-jevih
 slovutih
zeliščnih in cvetličnih semen
 v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih
 s sodnijsko vpisano
 varstveno znamko „medved“
 se nahajajo
komisijska skladišča
 pri največ
veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst in zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljena le jedna omara. Iz krajev, kjer se še ne nahajajo komisijska skladišča, se naznanila sprejemajo.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke **Edmund Mauthner** (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvorne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.
Čas setve: Koncem februarja in marta.
Prostor za posejatev: 25-30cm oddaljenost vrst 10cm v vrsti.
Kokovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

9-10